

aparte Sætning, at man siger til den Egn, som man veed i mange Henseender er trykket: I maa ikke forlange at blive stillede paa lige Fod med Andre, hverken hvad Lægt angaar eller hvad Log angaar. Men dette faar i bestemt Modstrid med, hvad der er udtalt fra flere Sider saavel i dette Thing som fra Indenrigsministeren. Jeg paastaar, at netop i Kraft heraf har Thinget ligesaavel som Ministeren egentlig den Forpligtelse at staffe Herning Banen, Midtjyllandsbanen, en saadan Eftilling, at man ikke faar forhøiede Lægter, selv om man til Gjengæld skal have et Log mindre; men at man ikke kommer med forhøiede Lægter, det er et bestemt Løfte, der er givet i sin Tid, og det forekommer mig altsaa at være en noget mærkelig Sætning, som i den Henseende er udtalt af det ærede Medlem. Men, sige de Herrer til Slutningen — det lader næsten til, som om de gjerne havde ønsket at komme til det modsatte Resultat, men Sjæbnen vil nu engang saa, at de efter alle Overveielser komme til dette førjelige Resultat —, men sige de: Der kan maaske være Spørgsmaal om det private Pengeinstitut. Men efterat have veiet ogsaa dette Hensyn frem og tilbage, finde de det i sin Orden, at det private Pengeinstitut kommer til at offre Penge paa denne Egn. Derfor der nu ikke havde været noget Særegent ved disse Anlæg i det Hele taget, saa kunde man sige: Det fører Speculationen med sig, de maa tage Stæde for Gjengæld. Det ærede Mindretal, i alt Fald en af de Herrer, som selv var Medlem af det Udvalg, som i sin Tid vedtog Lovforslaget om Silkeborg-Herningbanen, han veed bedre end nogen Anden, at der blev udtalt i den i sin Tid afgivne Betænkning, at Silkeborg-Herningbanen burde være Statsbane, og at den ikke blev det, var af visse doktrinære Hensyn. Man var kommen til det Resultat, at hver Egn burde selv bygge sine Baner med Tilskud af Statskassen, og idet man saa var kommen til det Resultat — lad mig ikke kalde det et doktrinært Resultat —, nei et Resultat, som man fastholdt paa doktrinære Maade, saa sagde man: Det kan ikke gaa an, at en enkelt Egn bliver stillet anderledes end f. Ex. Randers-Oreanaegnen eller paa Fyen Svendborg-Odensebanen, hvor man skulde bygge for private Penge med Tilskud fra Statskassen; men — sagde man saa —, vi ville begunstige dette Selskab dels igjennem Driften og dels paa anden Maade, og denne anden Maade er den af mig nævnte, nemlig med Lægtforhøielser, men, som dette Thing har udtalt sig imod. Paa den Maade er det gaaet til, at et privat Selskab er kommet i den Stilling. Jeg tror forøvrigt, at det mere er en privat Mand, Koncessionshaveren, Direktør Møller, hvem idetmindste Syd- og Bestjylland ikke skylde Lidt for hans dygtige Bestyrelse af Kreditforeningen; det skylbes navnlig mest hans Energi, at han i den opadgaaende Tid med alle disse Løfter fra Rigs-

dagen og Ministeren fik Handelsbanken til at gaa ind paa at sætte Penge i Banen. Men er det egentlig rigtigt, naar man kjender det til Grund liggende, at fordrø af disse private Mand, at de daglig skulle sætte Penge til paa en saadan Bane, mig forekommer det ikke rigtigt. Jeg vil indrømme, de skulle ikke tjene Penge derved; men det forekommer mig rigtignok, at de burde have deres udlagte Penge tilbage. Jeg ser, at efter det Forslag, der er stillt af Flertallet, ville de komme til at tabe henimod 500,000 Kr. Det forekommer mig ikke at være saa Lidt. Jeg veed ikke rigtigt, hvorledes det henger sammen med Tilbudet i 1876. Det er bekjendt — og jeg skulde tro, at den ærede Minister ogsaa er bekjendt dermed —, at det er Koncessionshaverens Opfattelse, at der dengang var budt 300,000 Kr. Men lad os gaa ud fra, at det ikke er saa, og at det er 290,000 Kr., saa staar det dog fast, at de tabe Renten i den Tid foruden Mere, saa at det ialt, som jeg har nævnt, bliver mellem 6 og 700,000 Kr., og det forekommer mig nok at være søjelig. Den ærede Minister har ogsaa megen Lov om, hvorvidt der vil komme Noget istand, selv om det højeste Bud bliver vedtaget. Det er sikkert, at en af Betingelserne for, at Silkeborg-Herningbanen kan komme, er, at det højeste Beløb bliver vedtaget, men selv saa er det meget tvivlsomt. Jeg tror derfor, at, naar man overveier hele den historiske Gang, som Silkeborg-Herningbanen har havt, maa man komme til at se Stillingen i en noget anden Belysning baade lige overfor Egnen og lige overfor de Vedkommende. Jeg anbefaler altsaa denne Banes Kjøb for de foreslaaede 330,000 Kr. og den af Flertallet foreslaaede Retning over Ribæk, ikke fordi jeg anser Ribæk for det Bedste, thi jeg anser ubetinget Algodlinien for den bedste, hvilket jeg tidligere har udtalt mig om, fordi det er Høvedstabs Mønting saavel som de sydlige Amters og Kommunernes, da der er plantet store Skove paa 5,000 Td. Land omkring ved Årenborg, hvor det oprindelig har været betænkt, at der skulde lægges en Station, fordi man troede, at der derfra vilde blive en betydelig Traubørsel. Det forekommer mig ogsaa, at de Folk, der have tilsat saa store Summer, af uegennyttige Hensyn, idet de ikke have havt Udfigt til at tjene Noget derved — jeg sigter i saa Henseende først og fremmest til Generalkonjuls Pontoppidans store Anlæg, idet denne Mand fra første Færd af har været beredt paa at lide store Tab derved, aldrig har tænkt paa Andet — kunde have Krav paa, naar det da ikke kunde skabe Andre, at faae Banen til at gaa forbi Årenborg med en Station derved, hvorved store Interesser kunne blive tilfredsstillede. Men naar dette ikke er muligt, maa jeg sige, at Ribæk i mine Tanker er det næstbedste, og naar den ærede Minister siger, at han ikke har kunnet faae Die paa de frugtbare Bønder der omkring, tror jeg, det ligger i, at den